

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Vladimíra Doležala v právní věci žalobce: **K. P. T.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 7. 2019, č. j. MV-83211-6/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 10. 2019, č. j. 51 A 21/2019 – 54,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Napadeným rozsudkem Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu proti rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 5. 2019, č. j. OAM-511-15/ZR-2019 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) a toto rozhodnutí potvrdila. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím zrušil platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a c) a odst. 3 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v délce osmi let se zařazením do věznic s ostrahou. Dále mu stanovil lhůtu 30 dnů k vycestování z území podle § 77 odst. 3 téhož zákona. Krajský soud zároveň zamítl žalobcův návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.

[2] Krajský soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že rozhodnutí žalované i rozhodnutí správního orgánu I. stupně odporují § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“). Krajský soud nesouhlasil s tvrzením žalobce, že v jeho případě správní orgány nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nevypořádaly se s žalobcem vznesenými námitkami. Ztotožnil se také se závěrem žalované, že výslech žalobcem navržených svědků by byl nadbytečný, neboť žalobcovy rodinné vazby správní orgány nezpochybovaly.

[3] Soud nepřisvědčil ani námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu chybějícího posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť správní orgány ve svých rozhodnutích podrobně popsaly způsob a rozsah tohoto posouzení. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, a ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30) uvedl, že správní orgány správně připomněly, že při aplikaci § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nemají a priori zákonnou povinnost posuzovat dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Dle soudu správní orgány nezpochybnily existenci rodinného života žalobce. Rovněž připustily, že intenzita zásahu napadeného rozhodnutí do jeho rodinného života není v konkrétním případě zanedbatelná, neboť má na území ČR manželku a tři nezletilé děti. Správní orgány správně připomněly, že rodina se musela vypořádat s dlouhodobým odloučením, způsobeným výkonem trestu odnětí svobody. Jedná se o zásah, který je v souladu se zájmem na ochranu veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení zločinnosti a k ochraně práv a svobod druhých. Soud proto konstatoval, že správní orgány se vypořádaly s otázkou případného dopadu napadeného rozhodnutí do práv zaručených čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) i Úmluvou o právech dítěte, ale takové porušení neshledaly.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Zároveň žádá o přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 s. ř. s.

[5] Stěžovatel předně tvrdí, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud nijak nevyjádřil k žalobní námitce o absenci posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, respektive vypořádal se s ní nedostatečně, formálně a v rozporu s mezinárodními závazky. Z mylného dojmu správních orgánů i krajského soudu, že nejsou povinny takové posouzení ve stěžovatelově případě provést, plyne nedostatečné zjišťování skutečností svědčících o přiměřenosti rozhodnutí správních orgánů a zejména neprovedení výslechů členů rodiny, které jako jediné mohly spolehlivě osvědčit rodinné vazby. Vzhledem k aktuálnímu vývoji judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 – 46, či ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30) je posouzení přiměřenosti rozhodnutí zcela zásadní, ve stěžovatelově případě zvláště s ohledem na přítomnost jeho tří nezletilých dětí na území ČR. S ohledem na přímou aplikovatelnost čl. 8 Úmluvy se správní orgán s námitkou nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života musí vypořádat, pokud ji stěžovatel v řízení o zrušení trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců namítá, a to bez ohledu na to, zda to zákon v daném řízení vyžaduje či nikoli. Stěžovatel takovou námitku vznesl, avšak správní orgány i krajský soud pouze bagatelizovaly jeho rodinné vazby a označily je za oslabené, aniž by zjišťovaly, jaké tyto vztahy skutečně jsou. Zrušení trvalého pobytu

je nepřiměřené, neboť se stěžovatel na území ČR nachází od roku 2005, již nesl následky svého protiprávního jednání, jeho nezletilé děti nemají jinou pečující osobu s platným pobytovým oprávněním, brzy budou splňovat podmínky pro udělení českého státního občanství. Od stěžovatelova odsouzení navíc uplynul časový odstup.

[6] Stěžovatel s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, uvedl, že závěry krajského soudu stran souladu napadeného rozhodnutí s § 68 odst. 3 s. ř. a zjišťování skutkového stavu jsou nedostatečné a nedosahují standardů daných zákonem. Nejsou totiž jeho vlastními závěry, ale pouze „plytkou aprobační závěrů žalované“, bez případného „zdůvodnění onoho naprostého ztotožnění se“.

[7] Dále namítá, že správní orgány ani soud se nijak nezabývaly okolnostmi jeho podmíněného propuštění z výkonu trestu ani charakterem a okolnostmi jím páchané trestné činnosti. Pokud správní orgány i soudy zúžily svá zjištění pouze na existenci odsouzení za úmyslnou trestnou činnost, neplnily funkci přezkumnou, ale „funkci automatizovanou bez jakéhokoli korektivu spravedlnosti a přiměřenosti“.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na obsah svého rozhodnutí a napadeného rozsudku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Po takto provedeném řízení dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel předně namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se krajský soud nijak nevyjádřil k žalobní námitce o absenci posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, respektive vypořádal se s ní nedostatečně.

[11] Podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců *[m]inisterstvo zruší platnost povolení ke trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu ke nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu ke nepodmíněnému trestu odnětí svobody.*

[12] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné ke posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Podle odst. 3 daného ustanovení *[p]řiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.**

[13] Z citovaných ustanovení plyne, že v řízení vedeném dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců správní orgán pouze zjišťuje a vyhodnocuje, zda byl cizinec pravomocně

odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky, či alternativně, zda byl opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Správní orgány a následně i krajský soud správně uvádějí, že obecné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života cizince provedl v § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců již zákonodárce. Jak soud uvedl ve svých rozsudcích ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 - 39, ze dne 23. 3. 2017, č. j. 10 Azs 249/2016 - 47, či ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 377/2018 - 32, řízení vycházející z naplnění skutkových podstat vyjmenovaných v § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zákonodárce pojal tak, aby ministerstvo nemuselo v každém jednotlivém případě zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince dle § 174a zákona o pobytu cizinců.

[14] Z judikatury Nejvyššího správního soudu však rovněž vyplývá, že správní orgány jsou povinny se zabývat, nad rámec jejich povinnosti stanovené v § 174a zákona o pobytu cizinců, možným porušením čl. 8 Úmluvy, který je přímo aplikovatelný (k tomu např. rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29), v situaci, kdy stěžovatel před správními orgány sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítne (rozsudek ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 - 46, který cituje stěžovatel, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 - 39, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019 - 32, ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 - 31, či ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019 - 30). Jak v těchto případech soud konstatoval, čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že konkrétně vyargumentovaná nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na prvý pohled nemyslitelná, tzn., že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy.

[15] Je proto nutné korigovat právní závěr správního orgánu I. stupně, žalované i krajského soudu, dle kterého ve stěžovatelově případě nemají správní orgány povinnost posuzovat zásah rozhodnutí, kterým správní orgán ruší platnost stěžovatelova trvalého pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, do soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel totiž během řízení před správním orgánem I. stupně, konkrétně ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 17. 4. 2019, uvedl, že po celou dobu pobytu na území ČR, mimo čas strávený ve výkonu trestu odnětí svobody, sdílí společnou domácnost se svou manželkou a dvěma nezletilými dětmi (ročník narození 2004 a 2006), s rodinou jej váží silné vazby, které přetrvaly i během doby výkonu trestu, a v důsledku podmíněného propuštění z výkonu trestu došlo ke sloučení celé rodiny. V případě nuceného vycestování by vazby byly nevratně narušeny. Stěžovatel dále uvedl, že po propuštění se ihned zapojil do pracovního procesu, a jeho rodina je na něm nyní finančně závislá. Je tedy zřejmé, že stěžovatel před správním orgánem I. stupně sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy dostatečně konkrétně namítl, a bylo proto povinností správních orgánů se s těmito námitkami vypořádat.

[16] Přestože správní orgán I. stupně i žalovaná podstatnou část svých rozhodnutí věnovaly zdůvodnění absence této povinnosti, se stěžovatelovými konkrétními námitkami stran zásahu jejich rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života se však následně vypořádaly a této své povinnosti tak dostaly. Krajský soud pak v napadeném rozsudku tyto pasáže z rozhodnutí obou správních orgánů parafrázoval, viz body 20, 22 a 23 napadeného rozsudku. Konkrétně poukázal na str. 5, 6 a 9 rozhodnutí správního orgánu I. stupně a str. 8 rozhodnutí žalované. Nelze tedy souhlasit se stěžovatelem, že krajský soud žalobní námitku

o absenci posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců vypořádal nedostatečně a formálně, či dokonce vůbec. Nejvyšší správní soud proto neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

[17] Soud se pak ztotožňuje i se samotným věcným posouzením přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele obsaženým v bodě 20 a 22 napadeného rozsudku, proti kterému stěžovatel rovněž brojí. Krajský soud připomněl, že správní orgány uvedly, že vzájemné vazby stěžovatele s rodinou jsou reálné, avšak oslabené, neboť stěžovatel vykonával trest odnětí svobody, ke kterému byl odsouzen za úmyslný trestný čin na dobu 8 let. Stěžovatel má na území manželku a tři nezletilé děti (dvě dcery se současnou manželkou a jednu dceru z předchozího vztahu). Všechny děti jsou držiteli povolení k trvalému pobytu. Jeho manželka nemá žádným způsobem upraven pobyt na území, neboť její žádosti o různá pobytová oprávnění byly neúspěšné. Krajský soud dále uvedl, že dle žalované to byla protizákonná činnost stěžovatele, která zapříčinila zásah do jeho rodinného a soukromého života. Soudem uložený nepodmíněný trest odnětí svobody měl větší dopad do rodinného života stěžovatele než zrušení povolení k jeho trvalému pobytu. Páchání trestné činnosti v roce 2012 a 2013 ostatně započal v době, kdy byl ženatý a měl se svou současnou manželkou dvě malé děti ve věku přibližně 8 a 6 let a z předchozího vztahu dítě ve věku 11 let. Podle žalované si stěžovatel musel být vědom skutečnosti, že jej za protizákonnou činnost může postihnout trest odnětí svobody či zrušení povolení k trvalému pobytu či vyhoštění. Dle krajského soudu se v konkrétní věci jednalo o zásah, který byl v souladu se zájmem na ochranu veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení zločinnosti a rovněž k ochraně práv a svobod druhých. Krajský soud také zopakoval tvrzení správních orgánů, dle kterých se rodina musela vypořádat s dlouhodobým odloučením se stěžovatelem způsobeným výkonem trestu. Při porovnání všech výše uvedených skutečností nemůže být rozhodnutí nepřiměřené svým dopadem, neboť stěžovatel spáchal zvláště závažný zločin, čemuž odpovídalo i uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody v délce 8 let. Takové posouzení považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné a věcně se s ním ztotožňuje. Odůvodnění rozhodnutí správních orgánů pak i dostalo požadavkům stanoveným v § 68 odst. 3 s. ř. Rovněž zjišťování dalších skutkových okolností, např. pomocí výslechu rodinných příslušníků stěžovatele, by bylo nadbytečné, neboť správní orgány nerozporovaly jeho rodinné vazby. Pouze konstatovaly, že v porovnání se závažností spáchaného trestného činu je zásah do těchto rodinných vazeb přiměřený.

[18] Stěžovatelova námitka stran absence posouzení okolností jeho podmíněného propuštění z výkonu trestu a charakteru a okolností jím páchané trestné činnosti je irelevantní, neboť správní orgány nemají povinnost znovu zvažovat okolnosti spáchaní trestného činu a provádět trestněprávní kvalifikaci, naopak jsou tímto vázány. Stěžovatel naplnil podmínky § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, o čemž mezi stěžovatelem a žalovanou není sporu. Správní orgány pak měly v daném případě povinnost posuzovat pouze namítanou nepřiměřenost dopadu takového rozhodnutí do soukromého či rodinného života a této povinnosti dostály, jak soud vyložil výše.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a s ohledem na to ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[20] Stěžovatel připojil ke kasační stížnosti návrh na přiznání odkladného účinku. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož odkladný účinek působí jen do skončení řízení před soudem

a soud rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného odkladu po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalované, která byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, pak soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu